

**De Vita Et Rebus Gestis Christophori Bernardi Episcopi Et
Principis Monasteriensis Decas**

Alpen, Johann von

Coesfeldiae, 1694

27. Drachterus redit Monasterium. Wilichij oratio apud Batavos adversùs
conata Monasteriensium. Quid replicet Eorum Patronus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68495](#)

1657.

nus alia dum latius exponit, testari patam, ait, contra incentores (nisi se corrigant) servare se opportunam sibi, cuiuscumq; damni reparationem. Considerent, ea posse redire tempora, ut amicorum egeant. Nihilo tamen minus hortari se, si sibi, si pluribus causum velint, ne *Gloxinium* suasorem audiatur, sed commendationem revocheat, & Monasterium remittant ad Cæsaris Tribunal.

Dum variis interea libellis Drachterus cum suo Collega urget Hagæ Cotio Bata-
mitis Ordinum resolutionem, quartò Ca- vorum
landas Junij hæc tandem prodit. Postu-
lata Monasteriensum spatio ad consul- steriensis-
tandum indigere. A plerisq; præsen- bus data.
tum ibi Delegatorum suis jam submissa
Provinciis. Earum sensus more isthic
usitato expectari debere: ac iunc de
Monasterio ad fœdus Hanseaticum ad-
mittendo, prout publica salus exigere
videbitur, ordines prompte disposituros.

Quo lactati responso Drachterus & 27.
Thormüllenius in Westphalia in abeunt, Drach-
terus propediem, ubi tempus deliberandi lapsum terus re-
fuerit, Hagam reversuri. Princeps disperso dit Mo-
per vias milite redeuntes intercipere labo- nasteriū.
rat, sed per itinerum ambages dilapsi in-
columnes Urbem ingressi sunt. Sub hæc
Wilichius Principis Hagæ Legatus prolixā
oratione

1657.

*Wilichij
oratio
ad Bata-
vos ad-
versus
conata
Mona-
sterien-
sum.*

oratione suadere Ordinibus conatur, negotiis Monasteriensium ceu alienis ne se involvant. Dumque Civitatis arrogantiam ac tot annorum protervitatem exaggerat, deque Sacramento Principi dicto, jurata fide, praesidij jure, Schoneflitanâ etiam concordiâ firmato, possessoque, Comitiis Wolbecanis Conventu Colonensi, Cæsar's Decreto, multa disserit, flagitium interpretatur, Monasterienses illico fori competentis subterfugio ad Hanseaticas Civitates recurrere; & nunc etiam gratiam Ordinum aucupantes ab hac Rep. patrocinium quærere causæ tam insolenti. Sed uti eorum tutelam nihil præter molestias Reip. allaturam esse constaret, ita facile credi homines, qui procaciter adeò in suum Principem deliquerint, merito repulsam accepturos. Monasterensem Principem cum vicinâ Rep. constantem semper amicitiam coluisse, velle nunc novis etiam fœderibus eandem stabilire; confidere & parem in Ordinibus propensionem; atque eapropter quævis contumacium subditorum retinacula eadem promptitudine resecturos. Et verò quantam temeritatem esse, Monasterium Civitatem Principi suo subjectam Reip. huic auseam quasi praescribere leges fœderis componendi. Ut autem Ordines cognoscant discrimin hanc inter, & Hanseaticas, quæ proximè Imperio subsunt;

Mindam,

1557.

Mindam, Bilefeldiam, Lemgoviam, Lipstadium, Paderbornam, Brakeliam, Warburgum, Wiedenbrugū, Hammonam, Unnam, Camenam, Werlam, Susatum, Coesfeldiam, Warendorpium, Durstenam, Duisbergam, Lennepium, Wipperfordam (ut Vesalia, Noviomagum, Embrica, aliæq; plures paris cum Monasterio conditionis prætereantur) Civitates omnes esse prisco Hanseaticarum foederi adnumeratas. Quas si nupero cum Lubeca, Hamburgo, Brema Urbibus pacto complecti velit Resp. & subducere Principum suorum potestati, relinqu prudentiæ Ordinum, quos non indè motus vel in solo Westphaliæ tractu secuturos. Pro indè nomine Principis sui rogare se ab Ordinum æquitate, ut Monasterium, sin ultrà opem imploret, ad eum ceu legitimum superiorem suum, aut si gravari se sentiat, ad Cæsarem & Imperium remittatur. Respondet ad hæc Monasteriensium

Patronus Aitzema. Non sine contumelia Quid ad esse Senatum arrogancia, insolentia, pro- eam re- servitatis incusari. Honestum ac lau- plicet dabile accepta à Majoribus jura, pri- Patro- vilegia, libertates more licito tueri nus Mo- Verbum Principis, quo inauguratus id- nasteriē ipsum addixerit, juramento equipollere. sum.

Cives debere Præsuli suo obedientiam, non cæcam, nec secundum dominantia libidinem, sed iuxta dictamen rationis,

tem-

1657.

temperatam. Juraſe fidem, sed iuſtitia, ſed equitati conformem. Nu-
minus conſervare jura Civitati, quam
Civitatem Principi obligatam. Id di-
betare verba juramenti, quæ ſtricta in-
terpretatione intelligi debeant. Niq;
excludi poſſe libertatem, quam maiores,
ex liberis orti Saxonibus, eeu he-
reditatem posteris transcripſerint. Ex
pacto Schoneſitano non convinci, ſed
contrahi praefidij ius, quod in Civita-
tem Princeps obtendit. Admiſſum namq;
militem ex libera partium convenio-
ne, non lege ſervitutis: & limitatum
fuſſe tempus, nimirūm quadrimeſtre.
Decreto Cæſaris Cives paruſſe; diverſa
jam Documenta, quæ ius praefidij Civi-
tati afferant, Viennam transmiffa at
plura etiam miſſam iri; adeoq; Sena-
tum haud ſubterfugere Imperij Tribu-
nal. Fœdus Hanſaticum non prohi-
beri Imperij legibus, nec eius obtenu-
intendi Cæſari offenditionem, ſed tantum
ſecuritatem commerciorum, antiquorum
jurium conſervationem, noxiarum no-
vitatum abrogationem, amicæq; vi-
norum Societatis firmitatem. Rogare
ne quid novâ confœderatione Civitati
ſatuatur pernitiosum, haud eſſe leges
praescribere, ſed damno ſuo præcavere.
Elenchum tot Civitatum Hanſaticarum
fruſtra

1657.

frustra adduci, cum pauca ex iis inter socias descriptæ recenseantur. At vero Monasterium veluti Westphaliæ Metropoliæ ad publicos Hanseaticarum confessus evocatam, per Legatos à facultatis frequentasse, ac præstitisse semper ea, quæ communis sociarum necessitas postularit. Constatere idcirco Senatum, Populumq; Monasteriensem, Ordines nullatenus consensuros, ut ad Principem (in propria causa Judicem) remittantur, sed quemadmodum Ablegatos suos cum omni benevolentia exceptos, dimissosq; grata memoria recolunt, id justæ petitioni & cause æquitati porro delatueros, ut fæderi Hanseatico Civitatem adscribi, ejusque fructu gaudere pariantur.

Inter eas verborum velitationes nihil 28.
æquè Principi curæ erat, quam ut à Monasteriensium patrocinio animos alienaret derati Batavorum, quos præ omnibus timeret Princeps adversarios, si quid contra Civitatem ipse pessimumoliretur. Cértus præ uno cum iis fœtunt Haudere non esse præsentius remedium, sicut gamjam pridem excitârat Principes secum fœderatos, ita nunc identidem urgebat, ut negotiosiores his diebus Legati, continua-
tis novo fervore tractatibus, nitil non serium Reip. probarent, & isto tandem irretiti vinculo rebus Monasteriensibus adesse

X

Ordines